

Methodologie ‘verdachten’

Politiële criminaliteitsstatistiek

INHOUDSTAFEL

<u>VERDACHTEN: METHODOLOGISCHE HANDLEIDING</u>	3
<u>Waarom?</u>	3
<u>Wat verstaat men onder “verdachten”?</u>	3
<u>Twee kenmerken: geslacht en leeftijd</u>	4
<u>De verdachtenrapportage</u>	4
<u>De rapporten</u>	5
<u>Op het niveau van de feiten : 4 rapporten beschikbaar</u>	5
<u>Op het niveau van de feitverdachten : 4 rapporten beschikbaar</u>	7

VERDACHTEN: METHODOLOGISCHE HANDLEIDING

WAAROM?

Voor het eerst sinds de publicatie van de Politiële Criminaliteitsstatistieken (PCS) kan de lezer informatie in de rapporten terugvinden die betrekking heeft op de verdachten.

Op deze wijze beantwoorden de criminaliteitsstatistieken aan de behoeften en verplichtingen uitgedrukt in de Wet Gendermainstreaming (2007), het Nationaal Actieplan Gendergerelateerd Geweld 2015-2019, het Federaal Plan Gendermainstreaming 2015-2019, het Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019 en de Conventie van Istanbul (2011). Zowel bij de preventie van, als de strijd tegen gendergerelateerd geweld (geweld tegen vrouwen, intrafamiliaal geweld, gedwongen huwelijken...) vervullen kwantitatieve verdachtenggegevens immers een belangrijke rol.

Teneinde foutieve interpretaties of onjuiste conclusies te vermijden wordt in het eerste deel van onderstaande tekst het methodologisch kader meegegeven. Dit kader werd ontwikkeld binnen de Werkgroep Politiestatistiek (WPS). Nadien worden de verschillende onderdelen van de eigenlijke verdachtenrapportage concreet besproken.

WAT VERSTAAT MEN ONDER “VERDACHTEN”?

- Een eerste fundamentele opmerking is dat de rapportage betrekking heeft op personen die op politieniveau ‘**verdacht**’ worden van een misdrijf. Of de persoon in kwestie ook effectief schuldig is, of met andere woorden als ‘**dader**’ kan worden beschouwd, wordt verderop in de strafrechtsketen beslist. Een verdachte is dus niet per definitie gelijk aan een dader.
- De verdachtenrapportage binnen de Politiële Criminaliteitsstatistieken wordt beperkt tot de ‘**gekende verdachten**’ waarmee wordt bedoeld dat van desbetreffende personen de identiteit gekend is. Een loutere persoonsbeschrijving volstaat dus niet (bijvoorbeeld: het was een grote man van rond de veertig).
- Het volstaat ook niet dat men op het niveau van de politie louter een **vermoeden van schuld** koestert om als verdachte in deze rapportage te worden opgenomen. Enkel personen die aan een feit gekoppeld zijn middels onder meer een **bekentenis**, een betrapting op **heterdaad**, **materiële bewijzen**... worden in deze optiek als verdachten beschouwd. We hanteren dus een strenge definitie van het begrip ‘verdachte’.
- Het spreekt voor zich dat voor bepaalde misdrijven de verdachte vaker gekend is dan voor andere. Zo zal bijvoorbeeld voor drugsbezit de verdachte veel vaker gekend zijn dan voor woninginbraak.

TWEE KENMERKEN: GESLACHT EN LEEFTIJD

De rapportage beperkt zich heden tot twee kenmerken van de verdachten: het geslacht en de leeftijd.

- De **leeftijd** van de verdachte wordt berekend door het verschil te nemen tussen de geboortedatum van de verdachte en het ogenblik waarop het feit werd gepleegd (de pleegdatum). In het eerste deel van de rapportage wordt er een onderscheid gemaakt tussen **minderjarige** en **meerderjarige** verdachten waarbij de eerste groep vanzelfsprekend minder leeftijden omvat dan de tweede en de cijfers hiervoor dus doorgaans lager zullen liggen. Dit effect wordt daarenboven nog versterkt doordat verdachten jonger dan 14 jaar enkel mits de expliciete toestemming van een bevoegde magistraat in de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) mogen worden geregistreerd. In het tweede deel van de publicatie wordt gerapporteerd op basis van de exacte leeftijd van de verdachten.
- Het **geslacht** van de verdachte

DE VERDACHTENRAPPORTAGE

Een verdachtenrapportage maken kan in eerste instantie misschien een eenvoudige opdracht lijken, in realiteit is het toch eerder complex. Enerzijds kunnen bij eenzelfde misdrijf meerdere verdachten betrokken zijn, anderzijds kan eenzelfde verdachte meerdere feiten hebben gepleegd. In de politieke criminaliteitsstatistiek wordt de informatie met betrekking tot de verdachten op twee verschillende manieren gepresenteerd:

- In het eerste deel van de rapportage (deel "feiten") wordt het **aantal feiten** geteld waarbij een bepaald type verdachte betrokken is, bijvoorbeeld het aantal woninginbraken waarbij minstens een gekende minderjarige verdachte is betrokken. De telling gebeurt dus op het niveau van de feiten en is in die zin dus strikt genomen geen verdachtentelling maar wel een feittelling.
- In het tweede, grafische deel van de rapportage (deel "feitverdachten") wordt het **aantal verdachten** geteld in relatie tot de feiten die ze zouden hebben gepleegd, ook wel **feitverdachten** genoemd. Verdachten die gelinkt worden aan meerdere feiten worden hierbij ook meermaals geteld.

Dit geeft 8 mogelijke rapporten.

OP HET NIVEAU VAN DE FEITEN - 4 RAPPORTEN BESCHIKBAAR

1.1. Aantal inbreuken volgens het geslacht van de gekende verdachten (per hoofdcategorie)

De tweede kolom bevat, per hoofdcategorie, het totaal aantal feiten waarbij minstens 1 verdachte is gekend. Daarnaast wordt dit uitgesplitst naar het aantal feiten waaraan één (of meerdere) mannelijke dan wel één (of meerdere) vrouwelijke verdachte(n) is/zijn gekoppeld. Gezien voor een aantal feiten zowel een mannelijke én een vrouwelijke verdachte gekend is, mag er **geen totaal** gemaakt worden van de kolom 'Mannen' en de kolom 'Vrouwen' (risico op dubbeltellingen!) omdat op die manier desbetreffende feiten dubbel worden geteld. Tot slot wordt het percentage gepresenteerd van het aantal feiten waarbij een mannelijke, dan wel vrouwelijke, verdachte is betrokken. Hiervoor wordt het aantal feiten in de kolom 'Mannen'/'Vrouwen' gedeeld door het totaal aantal feiten met minstens 1 gekende verdachte. De optelsom van beide percentages kan in sommige gevallen groter zijn dan 100, gezien, zoals hierboven reeds werd gemeld, voor bepaalde feiten zowel een mannelijke als vrouwelijke verdachte geïdentificeerd is en mag bijgevolg dus niet gemaakt worden.

2016 trim1–trim3

Hoofdcategorie / Geslacht	Totaal aantal feiten minstens 1 gekende verdachte	Mannen	%	Vrouwen	%
Drugs	33 504	31 130	92,9%	3 039	9,1%
Diefstal en afpersing	24 384	19 299	79,1%	6 208	25,5%

Concreet: de eerste rij toont het aantal geregistreerde drugsfeiten waarvoor minstens 1 verdachte gekend is. In totaal zijn er dit 33.504. Bij 3.039 feiten was minstens één vrouwelijke verdachte betrokken, dit komt overeen met 9,1% van het totaal aantal feiten waarvoor minstens 1 verdachte werd geïdentificeerd.

1.2. Aantal inbreuken volgens het geslacht van de gekende verdachten (per criminele figuur)2016 trim1–trim3CF Diefstal vervoermiddel

Criminele figuren / Geslacht	Totaal aantal feiten minstens 1 gekende verdachte	Mannen	%	Vrouwen	%
Autodiefstal	727	703	96,7%	48	6,3%
Motodiefstal	57	54	94,7%	4	7,0%

Idem als tabel 1.1 maar dan voor de criminele figuren. Bijkomende opmerking hierbij is dat er bij de criminele figuren geen totalen per kolom gemaakt mogen worden. Eenzelfde feit kan immers bij meerdere criminele

figuren geteld worden, zo is bijvoorbeeld een diefstal van een auto waarbij de daders wapens gebruikt hebben, niet alleen een “Autodiefstal”, maar ook een “Diefstal gewapenderhand”. Om dubbel tellingen te vermijden mogen criminele figuren dus niet opgeteld worden.

1.3. Aantal inbreuken volgens de leeftijd van de gekende verdachten (per hoofdcategorie)

De tweede kolom bevat, per hoofdcategorie, het totaal aantal feiten waarbij **minstens** 1 verdachte is gekend. Daarnaast wordt dit uitgesplitst naar het aantal feiten waaraan één (of meerdere) minderjarige dan wel één (of meerdere) meerderjarige verdachte(n) is/zijn gekoppeld. Gezien voor een aantal feiten zowel een minderjarige én een meerderjarige verdachte gekend is, mag er **geen totaal** gemaakt worden van de kolom ‘Minderjarig’ en de kolom ‘Meerderjarig’ omdat op die manier desbetreffende feiten dubbel worden geteld. Tot slot wordt het percentage gepresenteerd van het aantal feiten waarbij een minderjarige, dan wel meerderjarige, verdachte is betrokken. Hiervoor wordt het aantal feiten in de kolom ‘Minderjarig’/‘Meerderjarig’ gedeeld door het totaal aantal feiten met minstens 1 gekende verdachte. De optelsom van beide percentages kan in sommige gevallen groter zijn dan 100, gezien voor bepaalde feiten zowel een minderjarige als meerderjarige verdachte geïdentificeerd is en mag bijgevolg dus niet gemaakt worden.

2016 trim1–trim3

Hoofdcategorie / Leeftijd	Totaal aantal feiten minstens 1 gekende verdachte	Minderjarig	%	Meerderjarig	%
Drugs	33 504	3 227	9,6%	30 417	90,8%
Diefstal en afpersing	24 384	4 313	17,7%	20 988	86,1%

Concreet: de tweede rij toont het aantal geregistreerde feiten inzake diefstal en afpersing waarvoor minstens 1 verdachte gekend is. In totaal zijn er dit 24.384. Bij 20.988 feiten was **minstens** één meerderjarige verdachte betrokken, dit komt overeen met 86,1% van het totaal aantal feiten waarvoor minstens 1 verdachte werd geïdentificeerd.

1.4. Aantal inbreuken volgens de leeftijd van de gekende verdachten (per criminele figuur)

2016 trim1–trim3

CF Diefstal vervoermiddel

Criminele figuren / Leeftijd	Totaal aantal feiten minstens 1 gekende verdachte	Minderjarig	%	Meerderjarig	%
Autodiefstal	727	142	19,5%	618	85,0%
Motodiefstal	57	21	36,8%	39	68,4%

Idem als tabel 1.3 maar dan voor de criminele figuren. Bijkomende opmerking hierbij is dat er geen totalen per kolom gemaakt mogen worden.

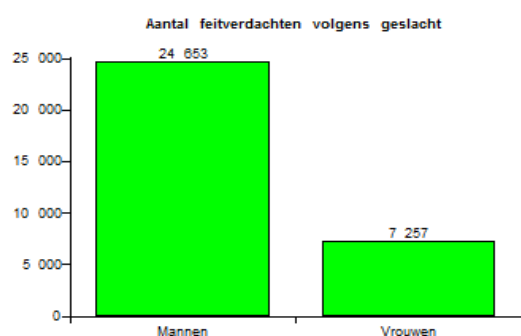
2.1. Aantal feitverdachten volgens het geslacht van de gekende verdachten (Top 5 van hoofdcategorieën)

In onderstaande staafgrafiek wordt het aantal gekende verdachten gepresenteerd in functie van hun geslacht. Deze grafiek wordt opgemaakt voor de 5 hoofdcategorieën met het hoogst aantal geregistreerde feiten tijdens de eerste drie kwartalen van 2016 op nationaal niveau.

Zoals reeds eerder aangehaald wordt eenzelfde verdachte die gelinkt wordt aan meerdere feiten ook meerdere keren geteld.

2016 trim1–trim3

Diefstal en afpersing

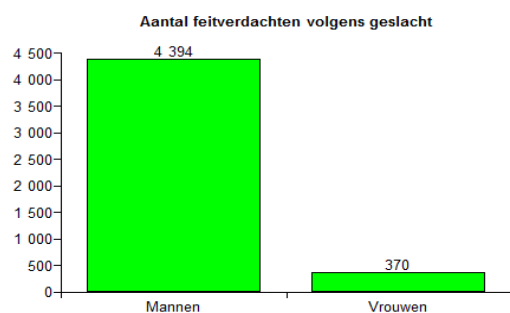
Concreet: tijdens de eerste drie kwartalen van 2016 werden er 24.653 mannelijke verdachten geteld die een feit van diefstal of afpersing zouden gepleegd hebben.

2.2. Aantal feitverdachten volgens het geslacht van de gekende verdachten (Top 5 van criminele figuren)

Idem als rapport 2.1 maar dan voor de 5 criminele figuren waarvoor er op nationaal niveau het meest aantal feiten werden geregistreerd tijdens de eerste drie kwartalen van 2016.

2016 trim1–trim3

Inbraak in gebouw (totaal)

2.3. Aantal feitverdachten volgens de leeftijd van de gekende verdachten (Top 5 van hoofdcategorieën)

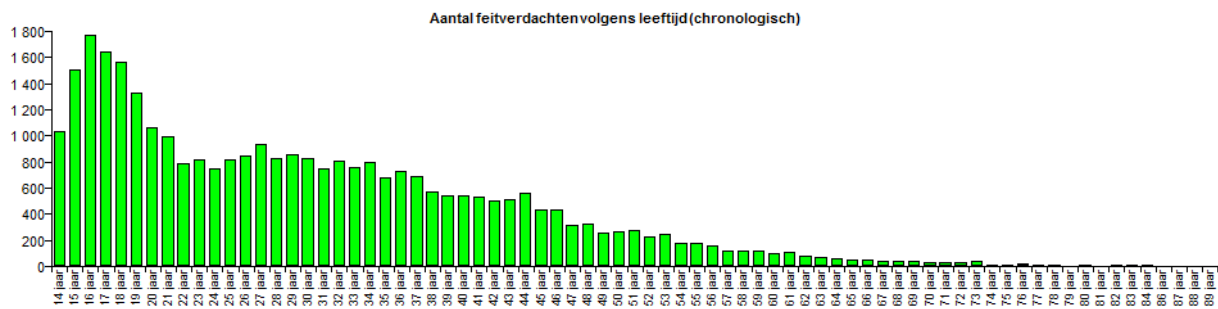
In onderstaande staafgrafiek wordt het aantal gekende verdachten gepresenteerd in functie van hun leeftijd. Deze grafiek wordt opgemaakt voor de 5 hoofdcategorieën met het hoogst aantal geregistreerde feiten tijdens de eerste drie kwartalen van 2016 op nationaal niveau.

Wanneer een verdachte binnen een beschouwde periode verdacht wordt feiten te hebben gepleegd zowel voor als na zijn/haar verjaardag, zal hij/zij geteld worden voor beide leeftijden. Ook wanneer de verdachte meerdere feiten zou hebben gepleegd binnen dezelfde leeftijd, zal hij/zij voor elk van deze feiten worden geteld.

Gezien verdachten jonger dan 14 jaar enkel mits de uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde magistraat in de ANG geregistreerd mogen worden, maken ze geen deel uit van deze rapportage. Verdachten ouder van 90 jaar worden eveneens niet opgenomen, dit wegens de zeldzaamheid van hun voorkomen en het eventuele risico van miscodering.

2016 trim1–trim3

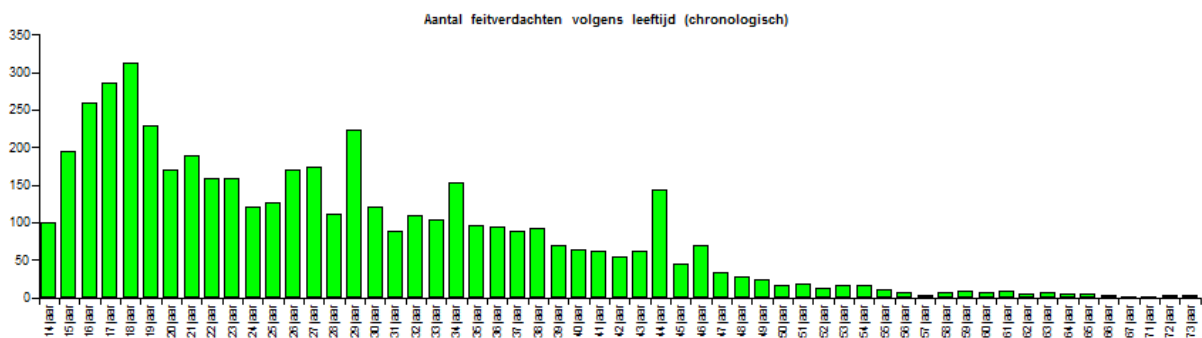
Diefstal en afpersing

2.4. Aantal feitverdachten volgens de leeftijd van de gekende verdachten (Top 5 van criminele figuren)

2016 trim1–trim3

Inbraak in gebouw (totaal)

Idem als rapport 2.3 maar dan voor de 5 criminele figuren waarvoor er op nationaal niveau het meest aantal feiten werden geregistreerd tijdens de eerste drie kwartalen van 2016.